

Program studiów

Część A programu studiów

Efekty uczenia się

Wydział prowadzący studia:		Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek na którym prowadzone są studia:		Ratownictwo medyczne
Poziom studiów:		licencjackie
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:		poziom 6
Profil studiów:		ogólnoakademicki
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:		licencjat
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej lub artystycznej (dyscyplin), do których odnoszą się efekty uczenia się:		Nauki o zdrowiu
OGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Symbol*	Po ukończeniu studiów absolwent osiąga następujące efekty uczenia się:	
WIEDZA		
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
1	medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe podejmowane przez ratownika medycznego	
2	problematykę z zakresu dyscyplin naukowych – nauki medyczne i nauki o zdrowiu - w stopniu podstawowym	
3	systemy ratownictwa medycznego w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach	
4	regulacje prawne, zasady etyczne i deontologię, odnoszące się do wykonywania zawodu ratownika medycznego	
UMIEJĘTNOŚCI		
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
1.	rozpoznawać stany nagłego zagrożenia zdrowotnego	
2.	prowadzić medyczne czynności ratunkowe i udzielać świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe podejmowane przez ratownika medycznego	
3.	podejmować działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób	
4.	współdziałać z pracownikami jednostek systemu ratownictwa medycznego i innych podmiotów w zdarzeniach jednostkowych, mnogich, masowych i katastrofach	
5.	inicjować, wspierać i organizować działania społeczności lokalnej na rzecz upowszechniania zasad udzielania pierwszej pomocy	
6.	promować znajomość zasad udzielania pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy i medycznych czynności ratunkowych	
7.	planować własną aktywność edukacyjną i stale doksztalać się w celu aktualizacji wiedzy	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
KS1	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych,	

	skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem
KS2	dostrzeganie czynników wpływających na reakcje własne
KS3	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw
KS4	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym
KS5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
KS6	kierowanie się dobrem społecznym
SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
WIEDZA	
	A. NAUKI PODSTAWOWE W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
A.W1	mianownictwo anatomiczne
A.W2	budowę ciała ludzkiego w ujęciu topograficznym oraz czynnościowym
A.W3	anatomiczne podstawy badania przedmiotowego
A.W4	podstawowe struktury komórkowe i ich specjalizacje funkcjonalne
A.W5	fizjologię narządów i układów organizmu
A.W6	mechanizmy regulacji narządów i układów organizmu oraz zależności istniejące między nimi
A.W7	funkcje życiowe osoby dorosłej i dziecka
A.W8	proces oddychania i krążenia oraz procesy neurofizjologiczne
A.W9	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych
A.W10	mechanizm działania hormonów i konsekwencje zaburzeń regulacji hormonalnej
A.W11	zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy, a także specyfikację i znaczenie gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju
A.W12	rolę nerek w utrzymaniu homeostazy organizmu
A.W13	budowę i funkcjonowanie układu pokarmowego, enzymy biorące udział w trawieniu i podstawowe zaburzenia enzymów trawiennych oraz skutki tych zaburzeń
A.W14	fizykochemiczne podstawy działania narządów zmysłów
A.W15	składniki krwi, preparaty krwi i krwiozastępcze oraz produkty krwiopochodne
A.W16	uwarunkowania genetyczne grup krwi oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh
A.W17	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii
A.W18	budowę materiału genetycznego
A.W19	epidemiologię zakażeń wirusami i bakteriami oraz zakażeń grzybami i pasożytami
A.W20	zasady postępowania przeciwepidemiologicznego
A.W21	genetyczne mechanizmy nabywania lekooporności przez drobnoustroje i

	komórki nowotworowe
A.W22	inwazyjne formy lub stadia rozwojowe wybranych pasożytniczych grzybów, pierwotniaków, helmintów i stawonogów;
A.W23	zasady funkcjonowania układu pasożyt – żywiciel i podstawowe objawy chorobowe wywoływane przez pasożyty;
A.W24	objawy zakażeń jatrogennych, drogi ich rozprzestrzeniania się i patogeny wywołujące zmiany w poszczególnych narządach;
A.W25	zasady dezynfekcji, sterylizacji i postępowania antyseptycznego;
A.W26	podstawy diagnostyki mikrobiologicznej i parazytologicznej;
A.W27	podstawy rozwoju oraz mechanizmy działania układu odpornościowego, w tym swoiste i nieswoiste mechanizmy odporności humoralnej i komórkowej;
A.W28	naturalne i sztuczne źródła promieniowania jonizującego oraz jego oddziaływanie z materią;
A.W29	prawa fizyki wpływające na przepływ cieczy, a także czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi;
A.W30	budowę organizmu pod względem biochemicznym i podstawowe przemiany w nim zachodzące w stanie zdrowia i choroby;
A.W31	budowę i mechanizmy syntezy oraz funkcje białek, lipidów i polisacharydów oraz interakcje makrocząsteczek w strukturach komórkowych i pozakomórkowych;
A.W32	równowagę kwasowo-zasadową oraz mechanizm działania buforów i ich znaczenie w homeostazie ustrojowej;
A.W33	podstawowe szlaki kataboliczne i anaboliczne oraz sposoby ich regulacji;
A.W34	podstawowe zasady farmakoterapii;
A.W35	pochodzenie, rodzaje i drogi podawania leków, mechanizm i efekty ich działania oraz procesy, jakim podlegają leki w organizmie, a także ich interakcje;
A.W36	problematykę z zakresu farmakokinetyki i farmakodynamiki wybranych leków stosowanych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;
A.W37	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania w organizmie i działania niepożądane;
A.W38	wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach;
A.W39	rodzaje leków, które mogą być samodzielnie podawane przez ratownika medycznego, i ich szczegółową charakterystykę farmakologiczną;
A.W40	podstawy farmakoterapii u kobiet w ciąży i osób starszych w stanie zagrożenia życia;
A.W41	różnice w farmakoterapii osób dorosłych i dzieci w zakresie dotyczącym działań ratownika medycznego;
A.W42	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;
A.W43	problematykę z zakresu toksykologii, działań niepożądanych leków, zatruc lekami – w podstawowym zakresie;
A.W44	objawy najczęściej występujących ostrych zatruc, w tym alkoholami, narkotykami i innymi substancjami psychoaktywnymi, metalami ciężkimi oraz wybranymi grupami leków;
A.W45	podstawowe zasady postępowania diagnostycznego w zatruciach;
A.W46	patofizjologię narządów i układów organizmu;

A.W47	szczegółowe zasady rozpoznawania i leczenia wstrząsu oraz jego rodzaje;
A.W48	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej dotyczące zmian wstecznych, zmian postępowych i zapaleń;
A.W49	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu nerwowego, pokarmowego i moczowo-płciowego;
A.W50	zasady ergonomii i higieny pracy z komputerem;
A.W51	podstawowe narzędzia informatyczne i metody biostatyczne wykorzystywane w medycynie, w tym medyczne bazy danych i arkusze kalkulacyjne;
A.W52	podstawowe metody analizy statystycznej wykorzystywane w badaniach populacyjnych i diagnostycznych;
A.W53	możliwości współczesnej telemedycyny jako narzędzia wspomagania pracy ratownika medycznego.
	B. NAUKI BEHAWIORALNE I SPOŁECZNE W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
B.W1	wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii mające zastosowanie w ratownictwie medycznym;
B.W2	zagadnienia związane z funkcjonowaniem podmiotów systemu ochrony zdrowia oraz z problemami ewaluacji i kontroli w ochronie zdrowia;
B.W3	społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) oraz różnic społeczno-kulturowych na stan zdrowia;
B.W4	rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych;
B.W5	formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w wybranych instytucjach oraz społeczne uwarunkowania różnych form przemocy;
B.W6	postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia;
B.W7	znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem;
B.W8	psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej;
B.W9	społeczną rolę ratownika medycznego;
B.W10	podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie;
B.W11	rolę rodziny w procesie leczenia;
B.W12	rolę stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem;
B.W13	zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu;
B.W14	główne pojęcia, teorie, zasady etyczne służące jako ogólne ramy właściwego interpretowania i analizowania zagadnień moralno-medycznych;
B.W15	podstawowe zagadnienia dotyczące światowych problemów zdrowotnych;
B.W16	zasady zarządzania podmiotami systemu ochrony zdrowia;
B.W17	prawne, organizacyjne i etyczne uwarunkowania wykonywania zawodu ratownika medycznego, z uwzględnieniem miejsca zatrudnienia i pełnionej

	funkcji;
B.W18	podstawowe pojęcia z zakresu teorii poznania i logiki;
B.W19	zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla wykonywania zawodu ratownika medycznego;
B.W20	pojęcia emocji, motywacji i osobowości, zaburzenia osobowości, istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;
B.W21	zagadnienia dotyczące zespołu stresu pourazowego, reakcji fizjologicznych i emocjonalnych, poznawczych oraz interpersonalnych, a także mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;
B.W22	techniki redukowania lęku i sposoby relaksacji oraz mechanizmy powstawania i objawy zespołu wypalenia zawodowego, a także metody zapobiegania powstaniu tego zespołu;
B.W23	aspekty prawne, organizacyjne, etyczne i społeczne związane z przeszczepianiem tkanek, komórek i narządów;
B.W24	przepisy prawa dotyczące ratownictwa medycznego, w tym zasady odpowiedzialności cywilnej, karnej oraz zawodowej ratownika medycznego;
B.W25	strukturę i organizację systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;
B.W26	strukturę i organizację systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;
B.W27	skutki zdrowotne wywołane działaniem szkodliwych czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych na organizm, w tym zasady bezpieczeństwa własnego ratownika medycznego;
B.W28	podstawowe zagadnienia dotyczące ekonomiki zdrowia i zarządzania finansami w systemie ochrony zdrowia;
B.W29	zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób;
B.W30	problematykę żywności i żywienia, higieny środowiska, higieny pracy, higieny dzieci i młodzieży oraz regulacje prawne w tym zakresie;
B.W31	epidemiologię chorób zakaźnych i regulacje prawne w tym zakresie;
B.W32	podstawowe pojęcia epidemiologiczne i podstawowe metody badań epidemiologicznych;
B.W33	podstawowe zagadnienia z zakresu ergonomii, w tym zasady ergonomicznej organizacji pracy;
B.W34	podstawy ekologii i ochrony środowiska, rodzaje zanieczyszczeń i sposoby ochrony środowiska;
B.W35	problematykę postępowania w sytuacjach interwencji kryzysowych oraz zasady i metody radzenia sobie ze stresem przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego;
B.W36	profilaktykę zachowań antyzdrowotnych przejawiających się w postaci używania środków odurzających lub substancji psychoaktywnych, spożywania alkoholu i palenia tytoniu oraz profilaktykę chorób cywilizacyjnych i psychicznych;
B.W37	wpływ czynników środowiskowych na zdrowie człowieka i społeczeństwa, politykę zdrowotną państwa, programy zdrowotne oraz zagrożenia zdrowia, przy uwzględnieniu zmiennych takich jak wiek, miejsce zamieszkania, nauki lub pracy;
B.W38	zadania nadzoru sanitarno-epidemiologicznego i Państwowej Inspekcji Sanitarnej;

B.W39	podstawowe regulacje dotyczące organizacji i finansowania systemu ochrony zdrowia oraz powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego;
B.W40	metody promocji zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji zdrowotnej;
B.W41	zasady zarządzania jakością oraz metody zapewnienia jakości;
B.W42	sposoby zwiększania sprawności fizycznej;
B.W43	rodzaje zagrożeń terrorystycznych oraz zasady przeciwstawiania się atakom terrorystycznym i bioterrorystycznym, a także prawne uwarunkowania zarządzania kryzysowego.
	C. NAUKI KLINICZNE W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
C.W1	zasady postępowania w najczęstszych chorobach dzieci, z uwzględnieniem odrębności uzależnionych od wieku;
C.W2	podstawowe normy rozwojowe badania przedmiotowego dziecka;
C.W3	wybrane choroby układu oddechowego, układu krążenia i przewodu pokarmowego oraz choroby neurologiczne u dzieci;
C.W4	najczęstsze choroby zakaźne wieku dziecięcego;
C.W5	odrębności morfologiczno-fizjologiczne poszczególnych narządów i układów organizmu w wieku rozwojowym;
C.W6	fizjologię i patofizjologię okresu noworodkowego;
C.W7	wybrane wady wrodzone i choroby uwarunkowane genetycznie;
C.W8	problemy wynikające z niepełnosprawności i chorób przewlekłych;
C.W9	symptomatologię ogólną zaburzeń psychicznych i zasady ich klasyfikacji według głównych systemów klasyfikacyjnych;
C.W10	objawy najczęstszych chorób psychicznych, zasady ich diagnozowania i postępowania terapeutycznego;
C.W11	specyfikę zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i osób starszych;
C.W12	regulacje prawne dotyczące ochrony zdrowia psychicznego, ze szczególnym uwzględnieniem zasad przyjęcia do szpitala psychiatrycznego;
C.W13	rodzaje środków przymusu bezpośredniego i zasady ich stosowania w systemie ochrony zdrowia;
C.W14	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów;
C.W15	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych problemach medycyny paliatywnej;
C.W16	zasady postępowania ratunkowego w przypadku pacjenta w stanie terminalnym;
C.W17	mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia;
C.W18	mechanizmy działania podstawowych grup leków i leków podawanych samodzielnie przez ratownika medycznego;
C.W19	metody ograniczania bólu, ze szczególnym uwzględnieniem farmakoterapii dzieci;
C.W20	skale oceny bólu i możliwości wdrożenia leczenia przeciwbólowego przez ratownika medycznego;
C.W21	zasady dekontaminacji;
C.W22	techniki symulacji medycznej w niezabiegowych dziedzinach medycyny;
C.W23	stany zagrożenia w chorobach nowotworowych i hematologicznych,

	zaburzeniach układu krzepnięcia, zespole wykrzepiania wewnątrznaczyniowego i ostrej białaczce oraz zasady postępowania przedszpitalnego w tych stanach;
C.W24	zasady badania podmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych;
C.W25	zasady badania przedmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i udzielania świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe;
C.W26	przyczyny i rodzaje bólu w klatce piersiowej oraz jego diagnostykę;
C.W27	problematykę ostrego zespołu wieńcowego, zawału serca, nadciśnienia tętniczego, rozwarstwienia aorty, niewydolności krążenia, ostrego niedokrwienia kończyny, obrzęku płuc i zatorowości płucnej;
C.W28	problematykę ostrej niewydolności oddechowej;
C.W29	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w zespole ostrej niewydolności oddechowej, zaostrzeniu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmie, ostrych stanach zapalnych dróg oddechowych i odmie opłucnowej;
C.W30	przyczyny, objawy i postępowanie w ostrej niewydolności nerek;
C.W31	wybrane choroby przewodu pokarmowego;
C.W32	zagadnienia śpiączki metabolicznej i stanów nagłego zagrożenia w endokrynologii;
C.W33	metody oceny stanu odżywienia;
C.W34	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania profilaktycznego w najczęstszych chorobach bakteryjnych, wirusowych, pasożytniczych i grzybicach, w tym zakażeniach pneumokokowych i meningokokowych, wirusowym zapaleniu wątroby, nabytym niedoborze odporności AIDS, sepsie i zakażeniach szpitalnych;
C.W35	leki stosowane w nagłych chorobach internistycznych, neurologicznych i psychiatrycznych;
C.W36	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach układu nerwowego;
C.W37	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w bólach głowy i chorobach naczyniowych mózgu, w szczególności w udarze mózgu oraz padaczkę;
C.W38	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w zakażeniach układu nerwowego, w szczególności w zapaleniu opon mózgowo-rdzeniowych
C.W39	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w chorobach otępiennych;
C.W40	rodzaje badań obrazowych oraz obraz radiologiczny podstawowych chorób;
C.W41	zasady łańcucha przeżycia;
C.W42	zasady udzielania pierwszej pomocy pacjentom nieurazowym;
C.W43	zasady ewakuacji poszkodowanych z pojazdu;
C.W44	zasady udzielania pierwszej pomocy ofiarom wypadków;
C.W45	zasady i technikę wykonywania opatrunków;
C.W46	zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach zagrożenia życia;
C.W47	zasady postępowania z pacjentem z założonym cewnikiem zewnętrznym;

C.W48	zasady wykonywania toalety drzewa oskrzelowego u pacjenta zaintubowanego;
C.W49	zasady wykonywania toalety drzewa oskrzelowego u pacjenta zaintubowanego;
C.W50	techniki zabiegów medycznych wykonywanych samodzielnie przez ratownika medycznego;
C.W51	zasady aseptyki i antyseptyki;
C.W52	zasady zabezpieczania materiału biologicznego do badań;
C.W53	zasady oceny stanu pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania i podjęcia albo odstąpienia od medycznych czynności ratunkowych, w tym w przypadku rozpoznania zgonu;
C.W54	wskazania do układania pacjenta w pozycji właściwej dla jego stanu lub odniesionych obrażeń;
C.W55	wskazania do układania pacjenta w pozycji właściwej dla jego stanu lub odniesionych obrażeń;
C.W56	zasady prowadzenia podstawowej i zaawansowanej resuscytacji krążeniowo-oddechowej u osób dorosłych i dzieci;
C.W57	wskazania do odsysania dróg oddechowych i techniki jego wykonywania;
C.W58	wskazania do przyrządowego i bezprzyrządowego przywracania drożności dróg oddechowych i techniki ich wykonywania;
C.W59	wskazania do podjęcia tlenoterapii biernej lub wentylacji zastępczej powietrzem lub tlenem, ręcznie lub mechanicznie – z użyciem respiratora i techniki ich wykonywania;
C.W60	wskazania do intubacji dotchawiczej w laryngoskopii bezpośredniej przez usta bez użycia środków zwiotczających i do prowadzenia wentylacji zastępczej oraz techniki ich wykonywania;
C.W61	wskazania do wykonania defibrylacji manualnej, zautomatyzowanej i półautomatycznej oraz techniki ich wykonania;
C.W62	wskazania do wykonania kaniulacji żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej, a także technikę jej wykonania;
C.W63	zasady monitorowania czynności układu oddechowego i układu krążenia metodami nieinwazyjnymi;
C.W64	zasady wykonywania dostępu doszpikowego przy użyciu gotowego zestawu;
C.W65	wskazania do podawania leków drogą dożylną, w tym przez porty naczyniowe, domięśniową, podskórną, dotchawiczą, doustną, doodbytniczą, wziewną i doszpikową oraz techniki tego podawania;
C.W66	wybrane skale oceny śpiączki oraz skale urazowe i rokownicze;
C.W67	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności chorób wieku dziecięcego;
C.W68	wybrane zagadnienia z zakresu traumatologii dziecięcej;
C.W69	wskazania do stosowania intensywnej terapii i zasady jej stosowania;
C.W70	objawy i rodzaje odmy opłucnowej;
C.W71	objawy krwaka opłucnej, wiotkiej klatki piersiowej i złamania żeber;
C.W72	technikę oznaczania stężeń parametrów krytycznych;
C.W73	procedury medyczne stosowane przez ratownika medycznego, w szczególności zaopatrywanie ran i oparzeń, tamowanie krwotoków,

	unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń oraz unieruchamianie kręgosłupa, ze szczególnym uwzględnieniem odcinka szyjnego, a także podawanie leków;
C.W74	zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia;
C.W75	zasady segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji szpitalnej;
C.W76	techniki przygotowania pacjenta do transportu i opieki medycznej podczas transportu;
C.W77	techniki przyjęcia porodu nagłego w warunkach pozaszpitalnych;
C.W78	postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u osób dorosłych i dzieci;
C.W79	rodzaje terapii inwazyjnej stosowane w ramach postępowania przedszpitalnego;
C.W80	rodzaje terapii inwazyjnej stosowane w SOR;
C.W81	stany zagrożenia w chorobach nowotworowych oraz postępowanie przedszpitalne i w SOR w przypadku takich zagrożeń;
C.W82	zasady transportu pacjentów z obrażeniami ciała;
C.W83	procedury specjalistyczne w stanach nagłych pochodzenia wewnętrznego, w szczególności takie jak: elektrostymulacja, kardiowersja, pierwotna przezskórna interwencja wieńcowa (<i>Percutaneous coronary intervention, PCI</i>), kontrapulsacja wewnątrzaoortalna (<i>Intra-aortic balloon pump, IABP</i>), dializa, sztuczna wentylacja i formy krążenia pozaustrojowego;
C.W84	wskazania do leczenia hiperbarycznego;
C.W85	zagrożenia środowiskowe;
C.W86	rodzaje katastrof, procedury medyczne i działania ratunkowe podejmowane w zdarzeniach mnogich i masowych oraz katastrofach, a także w zdarzeniach z wystąpieniem zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiacyjnych lub nuklearnych;
C.W87	etyczne aspekty postępowania ratowniczego w zdarzeniach mnogich i masowych oraz katastrofach;
C.W88	zastosowanie symulacji medycznej w nauczaniu procedur zabiegowych;
C.W89	zaburzenia równowagi kwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej oraz zasady postępowania przedszpitalnego i w SOR w takich zaburzeniach;
C.W90	zasady postępowania profilaktycznego zakażeń w SOR;
C.W91	zasady monitorowania stanu pacjenta w SOR;
C.W92	procedury specjalistyczne w stanach nagłych pochodzenia urazowego stosowane w ramach postępowania przedszpitalnego i w SOR;
C.W93	rodzaje obrażeń ciała, ich definicje oraz zasady kwalifikacji do centrum urazowego i centrum urazowego dla dzieci;
C.W94	zasady funkcjonowania centrum urazowego i centrum urazowego dla dzieci;
C.W95	zasady postępowania przedszpitalnego i w SOR w obrażeniach: czaszkowo-mózgowych, kręgosłupa i rdzenia kręgowego, kończyn, jamy brzusznej i klatki piersiowej oraz w przypadku wstrząsu;
C.W96	procedurę kardiowersji elektrycznej i elektrostymulacji zewnętrznej;
C.W97	zasady cewnikowania pęcherza moczowego;

C.W98	procedurę zakładania sondy żołądkowej i płukania żołądka;
C.W99	wybrane stany nagłe okulistyczne i zasady postępowania przedszpitalnego w tym zakresie;
C.W100	wybrane stany nagłe laryngologiczne i zasady postępowania przedszpitalnego w tym zakresie;
C.W101	stany zagrożenia zdrowotnego w ginekologii i położnictwie;
C.W102	zasady funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;
C.W103	rolę i znaczenie Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne;
C.W104	zasady wysuwania podejrzenia i rozpoznawania śmierci mózgu;
C.W105	podstawowe techniki obrazowe;
C.W106	wskazania, przeciwwskazania i przygotowanie pacjentów do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących;
C.W107	mechanizmy, cele i zasady leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych;
C.W108	podstawowe zagadnienia z zakresu medycyny sądowej.

UMIEJĘTNOŚCI

	A. NAUKI PODSTAWOWE W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
A.U1	lokalizować poszczególne okolice ciała i znajdujące się w nich narządy oraz ustalać położenie narządów względem siebie;
A.U2	wykazywać różnice w budowie ciała oraz w czynnościach narządów u osoby dorosłej i dziecka;
A.U3	wykazywać różnice w budowie ciała oraz w czynnościach narządów u osoby dorosłej i dziecka;
A.U4	rozpoznawać patofizjologiczne podstawy niewydolności układu krążenia;
A.U5	rozpoznawać zaburzenia trawienia, z uwzględnieniem roli enzymów, w tym podstawowe zaburzenia enzymów trawiennych, oraz określać skutki tych zaburzeń;
A.U6	rozpoznawać zaburzenia czynności nerek i ich wpływ na homeostazę organizmu;
A.U7	rozpoznawać zarażenia wirusami i bakteriami oraz zakażenia grzybami i pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania;
A.U8	wykorzystywać znajomość praw fizyki do określenia wpływu na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, przyspieszenie, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące;
A.U9	stosować zasady ochrony radiologicznej
A.U10	stosować zasady ochrony radiologicznej;
A.U11	przewidywać kierunek procesów biochemicznych w zależności od stanu energetycznego komórek;
A.U12	posługiwać się wybranymi podstawowymi technikami laboratoryjnymi;
A.U13	wykonywać podstawowe obliczenia farmakokinetyczne;
A.U14	stosować właściwe do sytuacji postępowanie epidemiologiczne;
A.U15	dobierać leki w odpowiednich dawkach w celu korygowania zjawisk

	patologicznych w organizmie i poszczególnych narządach;
A.U16	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;
A.U17	wiązać zmiany patologiczne stwierdzone w badaniu przedmiotowym ze zmianami zachodzącymi na poziomie komórkowym;
A.U18	rozpoznawać zaburzenia oddychania, krążenia oraz czynności innych układów organizmu i narządów;
A.U19	dobierać odpowiedni test statystyczny, przeprowadzać podstawowe analizy statystyczne i posługiwać się odpowiednimi metodami przedstawiania wyników.
	B. NAUKIBEHAWIORALNE I SPOŁECZNE W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
B.U1	wdrażać właściwe do sytuacji procedury postępowania epidemiologicznego;
B.U2	rozpoznawać sytuacje, które wymagają konsultacji z przedstawicielem innego zawodu medycznego lub koordynatorem medycznym;
B.U3	dbać o bezpieczeństwo własne, pacjentów, otoczenia i środowiska, przestrzegając zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów i zasad regulujących postępowanie w przypadku różnych rodzajów zagrożeń;
B.U4	udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta oraz informacji na temat jego stanu zdrowia;
B.U5	przestrzegać zasad etycznych podczas wykonywania działań zawodowych;
B.U6	przestrzegać praw pacjenta;
B.U7	uwzględniać podczas medycznych czynności ratunkowych oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych;
B.U8	stosować się do zasad bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych;
B.U9	identyfikować czynniki ryzyka wystąpienia przemocy, rozpoznawać przemoc i odpowiednio na nią reagować;
B.U10	stosować – w podstawowym zakresie – psychologiczne interwencje motywujące i wspierające;
B.U11	komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia;
B.U12	podnosić swoje kwalifikacje i przekazywać wiedzę innym;
B.U13	zapobiegać zespołowi stresu pourazowego po traumatycznych wydarzeniach, w tym przeprowadzać podsumowanie zdarzenia traumatycznego (<i>debriefing</i>) w zespole;
B.U14	radzić sobie ze stresem przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego;
B.U15	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja);
B.U16	porozumiewać się z pacjentem w jednym z języków obcych na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
B.U17	oceniać narażenie na substancje szkodliwe w środowisku człowieka i stosować zasady monitoringu ergonomicznego;
B.U18	stosować działania na rzecz ochrony środowiska;
B.U19	określać wzajemne relacje między człowiekiem a środowiskiem;

B.U20	wykonywać czynności z zakresu ratownictwa medycznego i udzielać świadczeń zdrowotnych z zachowaniem regulacji prawnych dotyczących wykonywania zawodu ratownika medycznego.
	C. NAUKI KLINICZNE W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
C.U1	oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego;
C.U2	układać pacjenta do badania obrazowego;
C.U3	postępować z dzieckiem w oparciu o znajomość symptomatologii najczęstszych chorób dziecięcych;
C.U4	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta;
C.U5	dostosowywać sposób postępowania do wieku dziecka;
C.U6	oceniać stan noworodka w skali APGAR;
C.U7	przeprowadzać wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych;
C.U8	oceniać stan świadomości pacjenta;
C.U9	układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała;
C.U10	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu;
C.U11	monitorować czynność układu oddechowego, z uwzględnieniem pulsoksymetrii, kapnometrii i kapnografii;
C.U12	interpretować wyniki badań pacjenta z przewlekłą niewydolnością oddechową;
C.U13	wykonywać elektrokardiogram i interpretować go w podstawowym zakresie;
C.U14	monitorować czynność układu krążenia metodami nieinwazyjnymi;
C.U15	oceniać i opisywać stan somatyczny i psychiczny pacjenta;
C.U16	przeprowadzać analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych leków oraz interakcji między nimi;
C.U17	oceniać stan neurologiczny pacjenta;
C.U18	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi;
C.U19	prowadzić dokumentację medyczną w zakresie wykonywanych czynności, w tym w przypadku zgonu pacjenta, urodzenia dziecka martwego i odstąpienia od medycznych czynności ratunkowych;
C.U20	podawać pacjentowi leki i płyny;
C.U21	oznaczać stężenie glukozy z użyciem glukometru;
C.U22	zakładać zgłębnik dożołądkowy;
C.U23	zakładać cewnik do pęcherza moczowego;
C.U24	zakładać cewnik do pęcherza moczowego;
C.U25	identyfikować na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne;
C.U26	przygotowywać pacjenta do transportu;
C.U27	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego;

C.U28	monitorować stan pacjenta podczas czynności medycznych i transportowych;
C.U29	stosować leczenie przeciwbólowe;
C.U30	oceniać stopień nasilenia bólu według znanych skal;
C.U31	rozpoznawać stan zagrożenia życia u pacjenta po przeszczepie narządu;
C.U32	monitorować czynności życiowe pacjenta podczas badania diagnostycznego;
C.U33	interpretować wyniki podstawowych badań toksykologicznych;
C.U34	rozpoznawać toksydromy;
C.U35	oceniać wskazania do transportu pacjenta do ośrodka toksykologicznego, hiperbarycznego, replantacyjnego i kardiologii inwazyjnej oraz centrum leczenia oparzeń, centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci;
C.U36	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych i w różnych stanach klinicznych;
C.U37	wiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby;
C.U38	przewodzić podstawowe i zaawansowane czynności resuscytacyjne u osób dorosłych, dzieci, niemowląt i noworodków, z uwzględnieniem prawidłowego zastosowania urządzeń wspomagających resuscytację (urządzenia do kompresji klatki piersiowej, respiratora);
C.U39	przywracać drożność dróg oddechowych metodami bezprzyrządowymi;
C.U40	przyrządowo udrażniać drogi oddechowe metodami nadgłośniowymi;
C.U41	wykonywać intubację dotchawiczą w laryngoskopii bezpośredniej i pośredniej;
C.U42	wykonywać konikopunkcję;
C.U43	wdrażać tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech;
C.U44	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki, zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny;
C.U45	przewodzić wentylację zastępczą z użyciem worka samorozprężalnego i respiratora transportowego;
C.U46	wykonywać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora manualnego i zautomatyzowanego;
C.U47	wykonywać kardiowersję i elektrostymulację zewnętrzną serca;
C.U48	oceniać nagłe zagrożenia neurologiczne u pacjenta;
C.U49	wykonywać dostęp doszpikowy przy użyciu gotowego zestawu;
C.U50	pobierać krew oraz zabezpieczać materiał do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych;
C.U51	tamować krwotoki zewnętrzne i unieruchamiać kończyny po urazie;
C.U52	stabilizować i unieruchamiać kręgosłup;
C.U53	wdrażać odpowiednie postępowanie w odmie opłucnowej zagrażającej życiu;
C.U54	stosować skale ciężkości obrażeń;
C.U55	przyjmować poród nagły w warunkach pozaszpitalnych;
C.U56	decydować o niepodejmowaniu resuscytacji krążeniowo-oddechowej lub o odstąpieniu od jej przeprowadzenia;

C.U57	rozpoznawać pewne znamiona śmierci;
C.U58	dokonywać segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji szpitalnej;
C.U59	działać zespołowo, udzielając pomocy w trudnych warunkach terenowych w dzień i w nocy oraz w warunkach znacznego obciążenia fizycznego i psychicznego;
C.U60	zaopatrywać krwawienie zewnętrzne;
C.U61	transportować pacjenta w warunkach przedszpitalnych, wewnątrzszpitalnych i międzyszpitalnych;
C.U62	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego;
C.U63	identyfikować zagrożenia obrażeń: czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego oraz miednicy, a także wdrażać postępowanie ratunkowe w przypadku tych obrażeń;
C.U64	identyfikować wskazania do transportu do centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci i zgłaszać obecność kryteriów kwalifikacji kierownikowi zespołu urazowego lub kierownikowi zespołu urazowego dziecięcego;
C.U65	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza;
C.U66	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta;
C.U67	monitorować stan pacjenta podczas badania obrazowego.

Objaśnienia:

K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętności

K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych

Program studiów – część A) obowiązuje od semestru zimowego roku akademickiego 2019/2020.

Program studiów został uchwalony na posiedzeniu Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu w dniu 11. 09. 2019 r.

.....
podpis Dziekana Wydziału